

دروه‌شانده‌وهی نانوومیدی

دروه‌شانده‌وهی نانوومیدی ، دواین کۆمه‌له‌ شیعری همه‌کاکه‌ره‌ش، ی شاعیره ، له چاپکراوه‌کانی به‌رێوه‌به‌ریتیی گشتی چاپ و بلاوکردنه‌وه له وه‌زاره‌تی رۆشنییری حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان، سلیمانی ، ژماره‌ی سپاردن ۸۷۳ ی سالی ۲۰۰۵ ی وه‌زاره‌تی رۆشنییری پیدراوه ،
دروه‌شانده‌وهی نانوومیدی له ۳۰۰ لاپه‌رده‌دا سه‌رجه‌م شیعره‌کانی سالانی ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۵ ی همه‌ کاکه‌ره‌ش. ی. له خۆگرتوووه .

همه‌کاکه‌ره‌ش تا ئیستا ئەم به‌ره‌مانه‌ی به چاپ گه‌یاندوووه

۱ پیناسه‌ی جه‌سته‌یه‌کی رزیو، شیعەر 1989

۲ پۆمانی ماچ، شیعەر 1995

۳ گونا‌هه‌کانی به‌فرو سینه‌ر، شیعەر 2000

۴ پیاویکی شکاو ، شیعەر 2001

چرپەت تامى باران ئەدا
رواينەكانت تيشكى خۆر

پىكەننت سەمەي ئاۋە
جېھىشتنت خەمىكى زۆر
* * *

لارو لەنجهت شنەي بايە
لېۋەكانت گوئى ماچن

ئاي من چەن كوشتەي جوانىتم
ۋەك چۆن مەسىح كوشتەي خاچن

سەگىك

بايەك لەنيۋەي شەۋدا
يارى بە پەردەي
پەنجهرەي عاشقەكان و
جلى ھەنخراۋى سەر تەنافەكان دەكا
سەگىك گوئىكى پىيەو
فرىي دەدات بو ئاسمان
كى دەئى سەر زەۋى
بەگلاۋ نازانى

یەك رەنگی ناومییدی

دوینیەم لە پیری و
ئەمرۆم لە دوینی و
بەیانیم لە ئەمرۆم دەچی
بە یەك رەنگی
ناومییدی
رۆژەكانەم
رەنگریژ كراون

2005

من تەنیام بەفر دەباریت
من تەنیام تۆ لیڤه نیت
بائندەكان دەفرن
مناڵەكان یاری دەكەن
ئاوەكان پێدەكەن
وینەكان كۆ دەبنەوه
ئاوینەكان تۆزی دووریت دایان دەپۆشی
من تەنیام تۆ لیڤه نیت
بەفر دەباریت
كەسێك نیه
تۆپه ئی خوشەوێستیم پیا بكیشی
دەچمە مائەوه
تەواو بیئارام
پەنجەرەكە دەكەمەوه
تەواو بیئارام
شەقامەكە پرە لە خەك
تۆ نابینم هیچ نابینم
من تەنیام تۆ لیڤه نیت

نَاخ لِيْرَه نِيْت بَمِيْنِي
بِهَمْ هَهْمُوو خَهْوَنَهْوَه
بِهَمْ هَهْمُوو هَهْرَاسَانِيِي يَهْوَه
چَوْن وَيْنَه_كَه_تَمْ
هِيْنَاوَه_تَه ژِيْر نُوِيْنَه_كَه_مَهْوَه
تَاشْتِيْكَ بَلِيِي
تَا چَاوِيْكُمْ لِيْدَاگَرِي
دَه_چَمْه_دَه_رَهْوَه
ويْنَه_كَه_ت بَانْگَمْ دَه_كَا
دَه_گَه_رِيْمَهْوَه هِيْج نَائِي
بَه_ويْنَه_كَه_ت دَه_لِيْمِ:
نَاشْرِيْن شْتِي بَلِي
هِيْنْدَهِي زَهْمَه_نِي لِيْكَرْدَنَهْوَهِي
شَه_مَامَه_يَه_ك لَه بِيْسْتَانِيْكَِي
قَه_رَاغ رِيْگَا
شْتِي بَلِي
هِيْنْدَهِي زَهْمَه_نِي
كِرْدَنَهْوَهِي سْتِيَانِي كُوْتَرِيْكَ
هِيْنْدَهِي زَهْمَه_نِي
قَزْ دَاهِيْنَانِي گُوْنِيْكَ
هِيْنْدَهِي زَهْمَه_نِي
سُووَرَاو كِرْدَنِي پَه_پُووَلَه_يَه_ك
هِيْنْدَهِي زَهْمَه_نِي
گَه_يَشْتَنِي دُوو چُوْلَه_كَه بَه_يَه_ك
مَنْ تَه_نِيَام
تُو لِيْرَه نِيْت
بَلِيِي چَهَنْ جَوَانَه وَرْشَهِي نُه_سْتِيْرَه
بَلِيِي چَهَنْ جَوَانَه تَرِيْفَهِي مَانْگ
چَهَنْ جَوَانَه مَنْدَالِي بَارَان

تۆ ئېرە نېت
من بلىيم : چەن جوانە ورشەى چاوت
چەن جوانە تريفەى لىوت
چەن خەمبارە مندالى ئىمە
تۆ ئېرە نېت
بەم ھەموو مەراقەوہ
بەم ھەموو خەيالەوہ
بەم ھەموو ھىچەوہ
كويت بۆ بگەرېم
يەكە يەكە ئىنجانەى
گۆلەكان دەگەرېم
چل چل درەختەكان دەگەرېم
جریوہ جریوہ
مالى چۆلەكەكان دەگەرېم
نمە نمە بارانەكان دەگەرېم
دلى گەرمى ئاگر دەگەرېم
بەفر لەخەو ھەلدەستىنم و
دەلىم شوین پىكانى
لاى تۆ بەجى ناماوہ
ئاوینەى خۆرەتاوى باخچەكان
دەگەرېم
ژىر چرپای دوو سیوى سەرخۆش
دەگەرېم
كۆلانى گوندىكى گریاو
دەگەرېم
من تەنیام
تۆ ئېرە نېت
تەنیایى ورشەى خەيالەكانم دەكوژى
تۆ ئېرە نېت

ئەو ھەموو گۆلە
رۈۈ بە رۈۈى با سىنگيان رۈۈت كىرۈۈۈ
تۆ ئىرە نىت
ئىۋارە دىت و
ئەو ھەموو رەنگە ئەرپىزى و
تۆ ئىرە نىت
شەو دىت و
ئاگرى ھەزەكان ئەرپىزىنە يەكەۋەو
تۆ ئىرە نىت
دەرياكان دىن و
بالىدەكان دەنووك لەمەمكى شەپۆلەكان
دەدەن و
تۆ ئىرە نىت
من تەنىام بەفر دەبارىت
كەسىك نىە
تۆپەلى خوشەو ىستىم
پىاكىشى
من تەنىام
تۆلپىرە نىت ئاخ تۆ ئىرە نىت

۲۰۰۵

عەشق
ژيان
ژن

پياو

ژيان بى ژن
يه كسانه به ته نيایى
ژيان بى پياو
يه كسانه به ته نيایى
ژيان بى عه شق
يه كسانه به مردن

2005

پياويك نه خوم

نه سته مه بتوانى
وهك چون برژيسته تابلويه كه وه
ئاوا نه خوت پروانى
نهم هه موو دژه چييه نه تودا كو بوونه ته وه
نهم هه موو باننده يه چييه ؟
هه ر يه كه وه به ئاوازيكى ده خوينن
هه ر يه كه وه به ئاراسته يه كه نه فرن
هه ر يه كه وه به رهنگيك شت نه نووسن
نهم هه موو ريگايه چييه ؟
هه ر ريگاوه نه تبه نه وه بو شارىكى خه يال
هه ر ريگاوه نه تبه نه وه بو مه نزيكى به تال
نهم هه موو ده رگايه چييه ؟
ده رگايه كه به رووى گوندا نه كرينته وه
ده رگايه كه به رووى گوماندا
ده رگايه كه به رووى گرياندا

نەم ھەموو پەنجەرەيە چيىيە؟
پەنجەرەيەك بۆ باخچە ئەروانى و
پەنجەرەيەك بۆ سەرگەردانى
نەم ھەموو ئاسمانە چيىيە ئە تۆدا
ئاسمانىك سەوزە گياو
ئاسمانىك سىبەر
ئاسمانىك پەشيمانى
نەم ھەموو دەريا چيىيە؟
دەريايەك تريفەو
دەريايەك سادەيى و
دەريايەك شپرزە بوون
نەم ھەموو باخچەيە چيىيە؟
باخچەيەك ھەئوهرين و
باخچەيەك ناگر
نەم ھەموو كۆلانە چيىيە؟
كۆلانىك نيگەرانى
كۆلانىك منال
كۆلانىك تەنيايى
كۆلانىك كۆتر
كۆلانىك نائەنال
نەم ھەموو عەشقە
چيىيە ئە تۆدا؟
عەشقىك بۆ ژن
عەشقىك بۆ مەستى
عەشقىك بۆ ژيان
عەشقىك بۆ پەستى
نەم ھەموو شەرە چيىيە؟
شەرى قەدەرەو
شەرى نەگبەتى و

شەرى بەرەلایى

ئەم ھەموو ھەزە چىيە؟

ھەزىك بۆ فرىن

ھەزىك بۆ مردن

ھەزىك بۆ پۇژان

ھەزىك بۆ گىرىان

ئەم ھەموو ئاوينتەيە چىيە؟

ئە ئاوينتەيە كدا باران دەبارى و

ئە ئاوينتەيە كدا ئاگر دەكەويتتە وھو

ئە ئاوينتەيە كدا بىابان دەبىنى و

ئە ئاوينتەيە كدا جوان دەبىتتە وھو

ئەم ھەموو ئەستىرەيە چىيە؟

ئەستىرەيە منائى و

ئەستىرەيە يادگارى و

ئەستىرەيە نا ئومىدى و

ئەستىرەيە كالت فامى

ئەم ھەموو خەيالە

خەيالە تەر بوون بە بەرد

خەيالە سووتان بە ئاو

خەيالە شكان بە ژن

ئەم ھەموو سەفەرە

سەفەرى باخچە

سەفەرى ژيان

سەفەرى ئاسمان

ئەم ھەموو يادگارىە

يادگارى باران

يادگارى . با.

يادگارى مندائى

يادگارى چۆلەكەكان

یادگاری وینه
یادگاری ریگا
یادگاری کتیب
نهم ههموو بهفره
بهفري توورهیی
بهفري خه مباری
بهفري چاوه پروانی
نهم ههموو پرده چیبیه له تودا؟
پردی په پووله کان
پردی هه ناسه کان
پردی دهسته کان
نهم ههموو دژه چیبیه؟
لایهکت تاریکی و
لایهکت هه تاو
لایهکت مندائی
لایهکت پیرییه
لایهکت بهسته لهک
لایهکت سووتاوه
لایهکت گه مژهی و
لایهکت ژیری یه
لایهکت په پووله
لایهکت جه لاده
لایهکت جوانیه و
لایهکت ویرانه
لایهکت ناگرو
لایهکت بارانه
لایهکت بهردو
لایهکت ناوه
لایهکت بهختیاری

لايهكت شكاوه
لايهكت مردن و
لايهكت ژيانه
لايهكت دابران
لايهكت ژووانه
لايهكت راستگويي و
لايهكت درويه
لايهكت خوئه ميش
لايهكت پشكويه
لايهكت دهريايه و
لايهكت بيابانه
لايهكت پيکه نين
لايهكت گريانه
لايهكت خاموشي و
لايهكت زريانه
لايهكت دهرواو
لايهكت نووستووه
لايهكت دهژي و
لايهكت مردوو وه.

تپهري نه و رۆژانه
ناتوانين جاريكي تر
بگه رپينه وه بو كه ناره كاني خه يال
ناتوانين جاريكي تر
باوهش به تيشكه سووره كاني خوردا بکهين
ناتوانين جاريكي تر
وهكو - با - به کۆلانه كاني منداليدا
پياسه بکهين و
فيکه بو کۆترکان ليپدهين

ئەزىزم تىپەرى ئەو رۇژانەى
پىرپوون ئە جوانى و پىكەنەن
تىپەرى ئەو رۇژانەى
من گۇرانىم بۇ دىوارەكانى
تەنىيىي ئەچرى و
ئەوانىش دىيان دەكرده
ئەلبووومى ئاخ و داخى ھەناسەكانەم
تىپەرى ئەو رۇژانەى
دەرگاكانى عەشق بەروانىن دەكرانەوہ
نەك بەكليلەكانى گومان.

۲۰۰۵

ژيان خۇشە
شەكان سەرگەرمى مەلەن
ئە ئاوى ژياندا
سىويك ئەدارەكەى كەوتۆتەخوارەوہ و
چىنگى ئەتەئى گيا گير كردوہ
تا نەكەويتە ئاوەوہ
پووشىك ئەيەوى
ئە ئىوارى ئاگرىك خوى دوورخاتەوہو
بەئاوى ژيان تەرى
مىروولەيەك دەستى تيشكىك پادەكىشى
چۆلەكەيەك بۆل بۆل جريوہ
بەگويسەوانەى مائەكەيەوہ
شۆر بووہتەوہ
رئوييەك
دلى بەو پەرى ژيان خۇشەو
خوى كردۆتە مردوو.

۲۰۰۵

ئاگرى تەر

منال بوو ھېشتا ھەتاو ھەننەھاتبوو
ھېشتا بالندەکان دەنووکيان لەرووناکی نەدابوو
ھېشتا گومان روحي دانە پۆشيبووم
ھېشتا تاريکی دەستەکانمی نەدەناسی
ھېشتا پیکەنینم بەگریان دەھات
ھېشتا بۆن و رەنگی گۆلەکان ئاشنام بوون
مردنیش ھیچ واتایەکی نەبوو
ئاسمان ھیندە دوور نەبوو با ھیمنترو
بەرد وا کەلە رەق نەبوو
ژیان بەھەموو رەنگەکانییەو
تەر تەر بوو بەشەونم
ژیان وەک منائیکی لاسار
بە دارتووەکاندا ھەلدەگژا
یەک دنیا تووی بو دەتەکاندم
لەسەربانی کۆترەکانەو
ئەیوت: وەرە ھەورەکان بکەرە کۆلارە
وەرە نوکی تیژی ئەستیرەییەک بشکینە و
ماچی ئاسمان بکە
وەرە بو کۆلارە بچراوەکانی خەیاڵ بگەرئ
لەم دەریا شینەدا
مەلەکە مەلەی گەیشتن بە بال
منال بووم منال
ھېشتا ھەتاو ھەننەھاتبوو
من دەچوو مە کۆلان

كۆلان خەوتبوو
كۆلان بەدەنگى من ھەئدەسا
منال بووم
قامېش ئەشېنایى و ئاو دادەبېرى
بەخەيالى منالى
قامېش دەبوو بە ئەسپ و غارى دەدا
ئاخ پىشتى چەند ئەسپە قامېش
ئەغاردا دەشكا
منال بووم ھېشتا ھەتاو ھەئنەھاتبوو
دەچوومە كۆلان
كۆلان پردەبوو ئە ژنى ۋەك باران
ئە پىاۋى ۋەك ئاگر
ئە ھەزى ۋەك زىيان
كۆلان پردە بوو
ئە ھەرەبانەى پىمىوھو
ئە دەست گىرى فالچى و
ئە بەيانی باش و ئە مشتەرى عاشق
كۆلان پردەبوو ئە روانىنى پىر پارز
ئە ھەناسەى پىر چىرپە
رۆيشتنى پىر ناز
كۆلان پردەبوو
ئە تىشكە گەرەمەكانى ھەتاو
ئە ھەسرەت و خەيال
ئە ئاسمان و ئەستېرەو
بائندە و فرىن و مردن و بال
كۆلان پردەبوو
ئە ھىكايەتى رابردووى بەردەوام
ئە خەونى ئائۆز
فەرەموودەى ھىچ و پوۋچ

کۆلان پر دهبوو له قسه
کۆلان پر دهبوو له دهنگ
یهکیک نهیووت:
بهئیمانم نهو ژنه له دهرياوه هاتوو
ماسییهژنه ماسییه ژن
ئای چه ن ته په
بهو ته پرییه نه مسووتینی
کی ناگری ته پری دیوو
هیشتا بونی دهریای لیډیت
چاوهکانی پر له گرن
مه مکهکانی وهکو پشکوی ناو دهستی با گه شده بنه وه
یهکیکی تر نا نهو ژنه
له ئاسمانه وه باریوه
چاوهکانی دوو نه ستیره ی
پر خه یانن
لیوهکانی وهک لیوی مانگ
پر تریفه و پر له بانن کیانی نه ئیی
په نه هه ورکیکی سپیی یه
قژی شهوی پر بارانه
به سه ر کۆلانا باریوو
کی بارانی رهشی دیوو
که منال بووم
گاتتم به حیکایه تهکانی کۆلان دههات
نه مدهزانی فرین و بال
روانین و راز چرپه و خه یال
نه مانه چین؟
نه مدهزانی ناگری ته پ
ئای سووتاو بارانی رهش
هه وره ژن و ماسی یه ژن

نەمانە چىن!
كە قسەيان نە برىنى عەشق دەکرد
كە بىريان نە بال دەكردەو
بۆ فرىن
بە ئاسمانى عەشقدا
كە گەورە بووم
خەيالى ژنىك
خەرىك بوو بەم كوژى
كە گەورەبووم
عەشق و جوانى ژنىك
وەك تىشكى پزايە ھەستەو
كە گەورە بووم
ژنىك نە باران تەر تر بوو
كە چى نە ناگر گەرمتەر
دەيسووتاندم
كە گەورە بووم
ژنىك نە ناگر گەرمتەر بوو
كە چى نە بەفر دەرپەقتەر
دەيتەزاندم
كە گەورە بووم
نە ژىر بارانى رەشى قزى ژندا
سپى سپى دەچوومەو
كە گەورە بووم
ژن م ناسى
عەشقى ژن بووم
ناگرى تەر سووتاندى
ناگرى تەرم خۆشدهوى
ژن ناگرى تەرى پىيە..

ئەستىرەيەكى ھىچ

ئەگەر ئىستا

ئەوئ دەبووم

ئەكەنارى دەريا

ھېمەكانى ئاسمان

ئاھ ئىستا ئەوئ دەبووم

ئە كۆلانى

ئەستىرەيەكى خەمگىن

بە شوئن پەپوولەكاندا

رامدەكرد

ئە پشتهوہ

چاوى كۆترەكانم دەگرت

واى ئىستا ئەوئ دەبووم

ئە باخچەكاندا

ئەگەئ جوانيدا

مەلەم دەكرد

ئاي ئەوئ دىوارى

جەوشەكان

ئەبالاى روانىنى

مرۆقەكان بەرزترىن

ئەوئ پەنجەرەكانى دل

تەنيايى نايانكاتەوہ.

كۆلانەكانى ژن پر پرڻ ئە غەدرى پياو

بەم ھەموو خەون و خەيالەوہ

بەم ھەموو كۆترو ئەستىرەو بالەوہ

ناگه مه نه وسه ری کۆلانه کانی مردن
ناگه مه ن نه وسه ری کۆلانه کانی ژن
نه وهی دهینووسم، شوینپیکانی عه شقه
وهک جینگای ماچی به کالی
له کۆلانه کانی ژن به جیماوه
کۆلانه کان رهنگاو رهنگن
کۆلانه کانی مردن پرن له نائومیدی
کۆلانه کانی ژن پرن له ئاو
کۆلانه کانی مردن پرن له هیج
کۆلانه کانی ژن پرن له ههتاو
کۆلانه کانی مردن نه باخچهیان لیبه و
نه جۆلانه و نه چهوزی مه له و نه یاری مندالان و نه گۆرانی و
نه پیکه نین و نه چاوشارکی و نه شه ره به فرو نه شه ره به ردو نه شه ره ئاو
کۆلانه کانی مردن بی ده رگا و په نجه رهن
نه وهی ده روا نیتر مه گهر خوی بزانی بوکۆی ده چی و
ئاخو جاری تر دیتته وه
له کۆلانه کانی مردندا
کهس هیج ناکری ، کهس دوکاندار نییه
کهس ژن ناهینی ، کهس منائی نابی
کهس سه یاره ، کهس پاسکیل لی ناخوری
کهس وینه یه ک ناگری بو یادگاری
کهس کوتر بازی ناکا
کهس باننده یه ک نابینی بفری
کهس ژنیک نابینی له گه ل تیشکه کانی کازیوه دا ته ندور داخا
کهس ناچی بو جه ژن ورده وائهی رهنگاو رهنگ بکری
کهس هیج نانوسی
کۆلانه کانی ژن پر پرن له کوتر له باران له ناگر له سۆز له ئاو
له روانین له فرین له وه رین له نه وین
کۆلانه کانی ژن پر پرن له غه دری پیاو.

پیرییه کی تر

دره خته کان
به پایز پیرده بن
ئاوینه کان
به درز بردن
یاده کان
به بیر چوونه وه
په نجه ره کان
به داخستن
باخچه کان
دوور له دهستی ئاو
کاترمیره کان به وهستان
دهریاکان به لیلی
کازیوه به تهم
ئاسمان که خورئاوایی
بائنده کان به ویلی
شه قامه کان به چۆلی
عاشقه کان به دابران
ژن به ته نیا جیییلی

۲۰۰۵

ههستی

واهه سته کهم که من تۆم و

تۆيش ههرمنى
كه من ون بم
تۆيش ههروونى
گوئم ههرددوكمان عاشقين
ئيتىر جياوازيمان چيبه
كه من پياوم و
تۆژنى.

۲۰۰۵

درهوشانهوى نائوميدي

له ئاوينهكه دهروانم
لهم ديوو په نجه رهى ژووره كه مه وه
دانيشتووم
خهريكه هه لده فرم
شه لاي خه يالم
ئه مه وئ ده ستبه رم
بو پشكوئ ئاگرى ناو تابلوكه
تا مشتئ پشكو روكه مه دئى پايزه وه
تاجيتىر پايز خه مبارانه
به كو لانه كه ماندا تينه په رى و
هه ناسه ي بوئى وه رينى لينه يات
ته واو منال بوومه ته وه
لهم باخچه وه بو نه و باخچه
به شوين په پووله يه كدا راده كه م
خهريكه هه لده فرم
شه لاي خه يالم

له په نجه رهي ژووره كه موه نه پروانم
كولان خاموشه
هر ژنيك ده بينم
منالتيك و كوټريكي پييه
نای له و ژنه له پايږ خه مبارتره
نه و ژنه به كوولانه كه دا د پرواو
ژووره كه ي پر كر دووم له بوني وهرين
بوني وهرين له هه ناسه و
هه مووگياني دي
نه و ژنه وهك من خه ريكه بالدهر كا
خه ريكه هه لده فری
نای له و ژنه له شه قه ي بالی داو
به ره و په نجه رهي ژووره كه م دي
خه ريكه هه لده فرم
ژنيك له ژووره كه مدايه
چ ژنيك
چاواني وهك ده ریا
تهر ته رم ده كه ن به پروانين
نه چمه چاوه كانيبه وه
تاده خنكي م مه له ده كه م
مه له ي نه وين
له كه ناری ده ریا ي چاوه كانيدا
را ده كشي م
ده ني م ! ده توش و ره تاوي
له گه نما مه له كه
له وه ته ي هه م
له گه ل ته ني اي دا مه له ده كه م
هه رخوم ده ني م : ناخر نابی
كه س ناتواني برژيته چاوي خويه وه

به که ناری دهریای چاوه کانیدا
له شه پۆله کان ئه پروانم
هیج ههست به ته نیایی ناکه م
باخچه یه کم پر له خه یائی بارانم
به که ناری دهریای
چاوه کانیدا پیاسه ده که م
گۆل ده بینم
گۆری عاشقانی تر ده بینم
پیش من هاتوونه ته چاوه کانیه وه
ئیترا نه گه راونه ته وه
له چاوه کانیدا مردوون
چه ند دیریکم خوینده وه
که دوواین یادگاری
ئه و عاشقانه بوون

دیری یه که م ۱

له ئیواره یه کی پاییزدا
رژامه چاوی ئه م ژنه وه
ده ره وه م بیرچوو
ئیترا نه گه رامه وه

دیری دووهم ۲

رژامه چاوی ئه م ژنه وه
ژیان هیج مانایه کی نه ما بو گه رانه وه

دیری ۳

باران ده باری رژامه چاوی ئه م ژنه وه
ئیدی خۆم به خشییه
که ناره ته ره کانی دهریای چاوه کانی و

نەگە رامەوہ

نەوانە چەند دیریک بوون

نەدوواین یادگاری

نەوکەسانە ی کەوہک من

رژابوونە چاوی نەم ژنەوہ

دووای خویندەنەوہی

نەو دوواین یادگارنە

ترسیک دایگرتەم

کەمنیش بېمە یادگاریکی

کەنار دەریای چاوەکانی و

کەسیکی تر بەخوینیتەوہ

بیردەکەمەوہ

نەبی کەسیکی تر

نە دەرەوہی چاوی نەم ژنە

وہک من بیرنە هەناسە ی

پایز بکاتەوہ

نەبی کەسیکی تر

وہک من بروانیتە

خامۆشکی کۆلان

بیر دەکەمەوہ

نەچاوی نەم ژنە بچمە دەری

بگەریمەوہ بۆلای ژوورەکەم

بەلام بەگومانم پەشیمانم

کە چاوی نەم ژنە جییینم

بۆ کوی بگەریمەوہ

نەدەرەوہی چاوی نەم ژنە

دەریایەک نابینم

کەنارەکانی بۆ عاشقەکان بی

لەدەرەووی چاوی ئەم ژنە
ئاسمانیک نابینم
بۆ بانئەکانی خەیاڵ
گەرانەووە بۆ کۆی
لە دەرەووی چاوی ئەم ژنە
ئەبێ هەر بەخەیاڵ
بیرلە چاوی ئەم ژنە بکەمەووە
ئەبێ هەر بەخەیاڵ
بیر لە ئیوارانی کۆترەکان بکەمەووە
کە دەرژانە دەمی یەکتەرەووە
بۆ کۆی بگەرێمەووە
بگەرێمەووە بۆ ژوورە چۆنەکەم
بۆ ئامیزنی تەنبایمی
بۆ لای ئاوینەکەم
بۆلای پەنجەرە خەمبارەکەم
بگەرێمەووە
بۆ شەقامە ساردەکانی نیشتمان
کە لە روخساری عاشقەکان غەمبار ترن
بگەرێمەووە
بۆ باخچەکانی شار
کە ژووانی هەموو شتیکن
عاشقەکان نەبێ
بگەرێمەووە
لەشەرەکانی نیشتمانداندا
بکوژریم
کە نیشتمانی نیشتمانی
هەموو کەسیگە عاشقەکان نەبێ
نانانا - ناگەرێمەووە
کە نارەکانی دەریای چاوی

نهم ژنه چوڻ ناکه م
بی دهریای چاوی نهم ژنه هه ناکه م
لیره بمرم به خته وهرم
که ناریکم هه یه بو مردن
له دهره وهی چاوی نهم ژنه
ژیانم شتی که له خه مباری
ژیانم ناسوگه یه کی نیه
بو روواین
ژیانم بیابانیکه ته نیایه
له دهره وهی چاوی نهم ژنه
ژیانم نانو میدییه کی هیچه
گه رانه وه بو کوی
کی دهئی تا ده گه ریهمه وه
مهرگ هاوریکانم نابا
چه ندین شه ری نوی هه نناگیر سین
چه ندین باخچه ناکرینه سه نگر
کی دهئی : تا له چاوی نهم ژنه دیمه دهره وه
پیر نابم
که پیر بووم ئیدی هیج ژنیک
ناهیئی برژیهمه چاوه کانیه وه
نیستا من له چاوی نهم ژنه دام
نه وته نیایه و
منیش ته نیام
نهبی له چاوی نهم ژنه بیمه دهره وه
ته نیاییه کانی پرکه م له دهنگ
بیپره نگییه کانی پرکه م له رهنگ
شیواویکانی قژی داهینم
چاوی مه مکه کانی نازادکه م
نه چمه دهره وه

له نامیژی دهگرم ماچی دهکهم
له ژوورهکه مدا باران دهباری
ژوورهکه م پر دهبی
له په پووله و گولاو
هه ناسه مان وهک - با - هه ندهکا
ژوورهکه م پر دهبی له ناو
من و نه و ژنه
له دووماسی دهچین
ژوورهکه م
وهک ده ریا دیته بهرچاو
خه ریکه هه نده فرم
شه لائی خه یانم
له په نجه ره ی ژوورهکه مه وه
له کولان ده روانم
کولان خاموشه
ژنیک و مندالیک نه بینم
دهستی له په نجه ره ی
ژوورهکه م ده دا
دهستی له بانی کوتریکی
بریندار ده چی
په نجه ره که ده که مه وه
ژنیک له پایز خه مبار تر
له جوانی ناسکتر
پیم ده ئی : کوتریک هاته ژوورهکه ته وه
کوتری مناله که ی منه
شه لائی خه یانم
ده ئیم فهرموو
ده ئی سوپاس
ده ئیم : سوپاس بو ده ریای

چاوهكانت كه نه خنكام
سوپاس بو تو
كه به خه يال
نا نوميديه كانم دره وشايه وه

ويتنه كاني ژيان

ژيان يه ك ويتنه ي نيه
ژيان يه ك رهنگي نيه
ژيان يه ك دهنگي نيه
ژيان له كولانيكي ته نكه به ردا
پره له خه يالي گوره پان
ژيان له قوتابخانه يه كدا
پره له خه يالي گه وره بوون و
دهرچوون و
دهرچوون بو دواروژ
ژيان له زينداندا
پره له بير كردنه وه
له نازادي
ژيان له نه خوشخانه يه كدا
بوني حه ب و دهرزي ليديت
ژيان له كه شتيدا
پره له خه يالي بيابان
ژيان له گونديكدا
پره له بيركردني شه قامه كاني
شار
ژيان له فروكه يه كدا
تاسه كردني سهر زه وييه

ژیان له قیتاریکدا
هه ستردنه
به خیرایی کات
ژیان له مزگه وتیکدا
پر ئه بی له بونی
به ههشت و دۆزه خ
ژیان له ئاهه نگیکدا
پر ئه بی له جوانی و هه سهرهت
ژیان له سیاسه تدا
پر ئه بی له گومان
ژیان له ته نیای
پر ئه بی له بی تاقه تی
ژیان له کلیسایه کدا
بونی خواوه ندی ئیدی
ژیان له گۆرستان دا
شه لانی نائومییدی ده بی
ژیان له باخچه دا
وهک باران ته رئه بی په نجه کانی
ژیان له گه ل تۆدا
پرئه بی له عه شق
له جوانی

۲۰۰۵

پیاویک نه ستیره ی نه دواند
پیاویک به تیشه کانی خۆر
وینه ی یاره که ی ده کیشا

باسى ناسكى بۆ - با- دەگىپرايهوه

ئەيوت : ئەي ئاۋ

يارەكەم ئەتۆ نەرموشلتەرە

ئەيوت : ئەي ئاگر

يارەكەم ئەتۆ عاشق و

گەرمتەرە

بەبەفرى ئەوت

رەنگى يارەكەم ئەدئى تۆ سىپى ترە

بەباخچەي ئەوت

بۆنى يارەكەم ئەبۆنى تۆ خوشترە

ئەۋپياۋە

عەشق بآئندەي ئاسمانى سەرى بوو

عەشق ھەر عەشق

كراسى بارانى بەرى بوو

ئەۋ پياۋە يارەكەي

ھەرچى ئاۋىنەي ۋەفا بوو شكانى

رېگاي ژۋانى ئەدئى شاردەۋە

ئەۋ پياۋەي

بۆ مائى تەنيايى ناردەۋە

ئەۋ پياۋە

ئەستېرەي ون بوۋە

ۋىنەي تاريكى ئەكىشى

نازانى ئاۋ نەرموشلتەرە ياخود بەرد

نازانى دئى بەفر سىپى ترە

ياخود دئى تەنيايى

نازانى باخچەكان بۆن خوشترن

ياخود مەرگ

دەنگت ئەچىتەوۈ

سەر پىكەنىنى ئاۋ

گوئم باسىكى ترم دەۋى

ۋا مەستم كات

ھەست بەسپىتى بەفرنەكەم

ھەست نەكەم

رۆزى دەبى بەرم

ھەست بە دلتەرى ئاگرنەكەم

ھەست نەكەم

باران ۋ فرمىسكەكانى تۆ

لەيەك دەچن

گوئم باسىكى ترم دەۋى

بىزار بووم لە پەيامەكان

دىرىكىان نىە بو عەشق

سۆزىكىان نىە بو ژيان

خەيالنىك بو جوانى

بو بىرکردنەۋە

لە تەنيايى

لە نەرموشلى ئاۋ

لە منالى بەفر

لە بىدەنگى بەرد

لە شىتى ئاگر

لە چاۋ مەستى باران

لەکردنەۋى

دەرگای ژيان ۋ مردن

گوئم لەم دلى تەرى ژياندا

ھىچ شتىك نابىنم

ھىندەى گرىانى مندائى
 تەنيايى ژنى پەستم كا
 ھىچ نايىنم
 ھىچ نايىستم
 ھەر بەيتەكۈنەكانى رۆزگارە
 تۆشتى بلى
 چرپەى دەنگت
 دەچىتەوۋە سەر پىكەنىنى ناو
 دەچىتەوۋە سەر خەيالەكانى كۆتر
 لەكاتى پۈش راكىشاندا
 دەچىتەوۋە
 سەر نامەيەكى دلدارى
 بەر لەوۋى
 لەدئەوۋە بگاتە گول
 لەئاوا دەخنىكى و
 دىرەكانى تەمەنى كالدەبنەوۋە
 كۆلم تۆشتى بلى
 من ھەر چىم پى بوو
 وتم بۆھىچ و پوۋچى ژيان و شەرەكان
 بۆ جوانى كۆترەكان و
 بۆ عەشقى ژن و
 تىكدانى شتە پىرۆزەكان

۲۰۰۵

نامەيەك بۆ عىسا چىيائى
 ھاورى بەم بەخشە
 نەھاتم بولات
 بەم بەخشە نەمتوانى بىم و
 قومى گرىانى

مشتی پیکه نین
رؤکه مه ئینجانهی شیعی سهرته وه
بم به خشه نه متوانی
په نجه ره یه ک له خه می دتت بکه مه وه
هاورئ بم به خشه
نه وورؤزه ی سه فهرم کرد
نه وورؤزه ی
سهری خؤم دایه دهستی قه دهر
قه دهری غوربه ت
قه دهری ته نیایی
قه دهری جه سره ت
بم به خشه
شپرزه بووم وه کو باران
وه کو - با -
له ریگا ئاورم دایه وه
دئم بو کوچه کانی منائی
سهر گهردان بوو
هاورئ
بم به خشه
خؤم دایه دهستی قه دهریک
ئاشنای کردم به هه ناسه کانی
به ره لاترین ولات
به ره لاترین تورکیای دونیا
هاورئ بم به خشه
چه ند لاپه ره یه کی سه فهرت
بو دهنوو سه مه وه
له تورکیا - سالمی شاعیرم
بیرکه وته وه
که ده ئی : تورکان هینده بیفه رن

لەشە خسېش ئەدەن زەرەر *
بە خەيائى ئەفلاتوونەو
هاورئ بە خەيائى سوفېستەكانەو
بە خەيائى زۆر باو ئازادى يا مەرگ
وەك - با -

بە دارستانەكانى
يۆناندا دەرۆيشتەم
تا ئە فەلسەفە بگەم
تا ئە گەل سوقراتا
پېكتىك ژەر بەخۆمەو
هاورئ گەيشتمە ئەسېنا
زېلدانى مېژووم بېنى
پرسىيارى سوقرات و
ئەفلاتوونەم كرد
هېچيان ئەوئ ئەبوون
ئەسېنا بئ فەلسەفە دەرژيا
هاورئ بەدئى ئەو دەرئايەدا رۆيشتەم
كە هۆميرۆس
ئە ئەليادەو ئۆدېسەيا باسى دەكا
تا گەيشتمە رۆما
ئە رۆما ئە كچېكم پرسى
ئىرۆن چۆن دئى هات
رۆما بسوتېنئ؟
وتى : ئىرۆن دئى ئەبوو
تۆ پىاوى بئ دلت ئەديوو؟
وتەم : نىشتىمانەكەى من
پرە ئە پىاوى بئ دل و
باسى بچوكى دئى چۆلەكەكان دەكەن
پىاوەكانى نىشتمانەكەم

دليان نيهو
ئه ليين ئه ي نيشتمان
تو له دئمانداي
هاورئ رؤما رؤمانيكه
به پهيكه ر نووسراوه ته وه
نه متواني ئه و رؤمانه
بخوينمه وه
نه متواني گوي له كپي
رؤما بگرم
گه يشتمه ئه ئمانيا
بروام نه ده كرد هيتله ر
له وي ژيابئ
به دانيماركا چووم بو سويد
سائئ ته مه نم به خشيه به فر
هاورئ بم به خشه
ناتوانم جه سره ته كاني
چاوه پرواني كه مپ بنووسمه وه
بم به خشه
نه متواني له لاتيم
نه متواني قومي گريان
مشتئ پينكه نين
رؤكه مه ئينجانهي
شيعري سه رته وه

۲۰۰۲

ئه بي ياري به ناگر كه ين
توجه تره كه ت
له ژئر باراندا هه ئده دي
تا ته ر نه بي

خۆ ناتوانى رى ئەبارانى
رواينەكانەم بگىرى
تۆ چۆن گلاسىك ئاۋ
ئەپزىننىتە ئىنجانەنى گۆنەكانەۋە
ئاۋا ئەپزىمە چاۋەكانتەۋە
تاتىنۋىتى
گۆلى چاۋەكانتە بشكىنى
كە ئەتتىنەم
تەۋاۋ مەنل دەپمەۋە
پىرى كائەمان دەكاتەۋە
بۇ رى ئە عەشقى مەن دەگىرى
با بە عەشقىۋە بسوۋتتىن
مەردەن ژىبانى ناخۇش كەردوۋە
پەنجەرەپەك نىيە
مەردەن نەيشكىنى
ئاۋىك نىيە مەردەن
ۋشكى نەكاتەۋە
دەرگاپەك نىيە
مەردەن نەيترازىنى
رىگاپەك نىيە
مەردەن بۇ خۇى نەبىباتەۋە
كەسىك نىيە
مەردەن نەى دۆزىتتەۋە
ئاگرىك نىيە
مەردەن نەى كوژىننىتەۋە
ئەم بىبابانى ژىبانەدا
عاشق نەبىين
چۆن گۆل ئەدئمانا ئەروى
ئەبى چىترەمان پىبىكرى

عاشق نه بين
بوړي له عه شقي من ده گري
چي روئ دات
نه گهر به بوئي گوټه کانت
مه ستم بکهي
چي روئ دات
ژيان به ماچ بنووسينه وه
بو وهک مردن
وهک ته نيایي
په ستم نه کهي
بوچي نابي
نه گهر ياري به ناگر کهين
بوچي نابي
نه گهر بلين به رديش نه رمه
باوهک باران
تينويتی ژيان بشکينين
له به فره وه نه بي وانه يهک
فيريين
چون به کپي نه چيته وه
له چاوي ناگر پروانين
هه تا دهمري سه ما ده کات
نه بي نيمه يش سه ما بکهي
سه ماي عه شق
سه ماي فرين
سه ماي پروانين
سه ماي خه يال
سه ماي وه رين
سه ماي کازيوه ي به ياني
تا ژيان پرې له جواني

نەبى ژيان رەنگرېژ بکەين
بەرەنگەکانى عەشق
بەبى عەشق ون ئەبين
لەدارستانەکانى ژياندا
بەبى عەشق تەنيا ئەبين
لە کۆلانەکانى ژياندا
بەبى عەشق تەنيا ئەبين
لە پيگەنين و گرياندا
نەگەر بالەکانى عەشق نەبى
ناتوانين
بۆن بەئەستيرەيەکەو بەکەين
نەگەر چاوەکانى عەشق نەبى
شوين پيى پەپوولەيەک
نابينين بەدلى باخچەو
عەشق نەبى
نالەى ژنيكى تەنيا نابيستين
بەبى گۆرانىەکانى عەشق
نەم کاوولەى ژيانە
ئاوهدان نابيتتەو
نەبى عاشقى بالندەيەک بين
لەکاتى فريندا
نەبى عاشقى گۆنيک بين
لەکاتى وەريندا
نەبى عاشقى باران بين
لەکاتى باريندا
نابى ھەرعاشقى
شەئە عادەتيەکان بين
تا پارسەنگى ژيان تىک نەچى
نەبى عاشقى زەرەى کەرو

بۆرەي مانگاۋ
مياۋاندنى پشيلەۋ
ۋرەي تراكتۆرۋ
قۇقە قۇقى كەئەشېرۋ
زىكە زىكى سىسرک ۋ
نورە نورى گورگ ۋ
نەرە نەرې شېربېن
ئاسايىيە نەژوورەكانماندا
لەجىيى ۋىنەي سىياسىيەك
ۋىنەي پەتاتەيەك ھەئاسىن
ئاسايىيە نەئبومەكانمان
پېرېن لە ۋىنەي بەتال
نەگەر عاشق بېن
ھەموو شتەكان ھاورپەمان
نەگەر عاشق نەبېن
ناتۋانېن ھىچ بېن

مردن كەۋانەي شتەكانە

ۋەك - با- دەرۋاۋ
ۋەك بەفر ئاۋر دەداتەۋە
ئاۋر بۇ منائى دەداتەۋە
گولەكانى ھەئدەۋەرېن
بائندەكانى ناخى

بۆ دووچار
مائاوايى ليدەكەن
بائندەكانى ناخى
بەبال شتيكيان
لەسەر دلى نووسيوه
وهك يادگارى
شهوئىكى بارناوى
تا ئە تەنيايدا
هەناسەيهكى ئارامى
بەخەيائدابيت و
ئەو يادگارە
بخوئيتتەوه
كە ئە وينەى
ئەستيرەيهك دەچى
كە هيچ نيه
وهك با دەرواو
وهك بەفر ئاور دەداتەوه
ئاور بۆ منائى دەداتەوه
گولەكانى بە دەم هە ئوهرينهوه
هيندەى مەمكى كۆترى
بۆنى بۆ رۆدەكەنە ريگاي خەونەوه
گولەكانى بە دەم هە ئوهرينهوه
دەئين تويش
لەكاتى وهريندا
ئەو بۆنە داكرميئە
تا ئەكاتى هەراسانى و
خەمگينييدا
بەختەوهري
پرژيتە ئينجانەى

خه یائی دهسته کانتته وه
مردن نه سهوازیی
باخچه که ت دوورکه ویتته وه
مردن گه مارۆت نه دا
مردن ئاوینه کانت
نه کاته خوئه مییش
به لام ئاخ مردن دئ و
چرای ئومیده کانی
فریده داته ده ریاوه
مردن دئ و بارانی
روانیینه کانی
به خوۆ دانه پوشی
مردن دئ و
تریضه ی پیکه نینه کانی
نه چائیگی تاریکا نه شاریتته وه
مردن دئ و
یادگارییه کانی پی رانگه ن
مردن دئ و زرمه ی که وتنی
هه مووشته کان دئ
وهک - با- ده رواو
وهک به فر ئاوړ ده داته وه
ده روا ده رژی به سهر مردنا
ئاورد ده داته وه
مردن ده رژیته به سهریا

۲۰۰۵

بی رهنگه کانی خوشه ویستی

نه توانی سهیری گوۆ و

بائندهو باران و ناگر كهى
نه توانى سهيرى به فرو
با- و دهريا و دارستان كهى
نه توانى له ميرووله يهك وردبيته وه
نه توانى شوپبيته وه
بو تروسكاي ناو بيريك
نه توانى به پروانينيك
بچيته نه وديو هه وره كانه وه
نه توانى هه زار سال دانيشى به ديار
رووتبوونه وهى ژنيكه وه
به لاته وه گران نيه
له شه قاميكى چولا
سه ده يهك چاوه رپى كه سينك بكهى
كه عه ياميكه مردو وه
به لاته وه ناساييه
نامه يهك هيئده بخوينيته وه
تا ديره كانى به تيشكى چاوت
ناگر ده گرن
نه توانى بچيته قولاي ناو
دليشت پرپى له چراكانى عه شق
نه كرى له گهل كوتريكدا بفرى و
هه گيز نه نيشيته وه
تاسهر زهوى
داواى ليبوردين نه كا
نه توانى به كومه ليك ته مه نه وه
منالينك بى
بوني گروگال له دلت بى
نه كرى هه رچى سيوى دونيا هه يه
له زهتى مه مكى ژنيك نه به خشن

نەبى خۆر
ھىندەي چاۋى ژنيك گەرم نەبى
نەبى ئاۋ
ھىندەي دلى ژنيك گەرم نەبى
نەشى ئاگر
ھىندەي ژنيك سەمانەكا
نەشى باران
ھىندەي ژنيك
تېنويىتى نەشكىنى
نەشى بەفر
ھىندەي ژنيك
كپ و سىپى نەبى
نەكرى ھەموو شتيك نەياد كەي
چاۋەكانى ژنيك نەبى
ژنيك نەتوانى ۋابكات
ھەست بەتەرى باران نەكەي
ژنيك نەتوانى
بەسپىتى خۆي داگىرتكا
ھەست بەسپىتى بەفر نەكەي
ژنيك نەتوانى بەسۆزى خۆي
داتپوشى و
ھەست بەسۆزى باخچەنەكەي
ژنيك نەتوانى
بەجوانى ۋىرانتكاۋ
ھەست بەجوانى
كۆترەكان نەكەي
ژنيك نەتوانى
فېرى فرىنتكا بى بال
ژنيك نەتوانى بەپىكەنين

خەيانتكا خەيال
نەتوانى لە دەريايە كدا
بە پيچەوانەى باوہ مە لە كەيت
ناتوانى شە پۆلە كانى ژنيك
نارامكە يتەوہ
نەتوانى گوليكي تەنيا
بۆ باخچە بەریتەوہ
ناتوانى دلى گرياوى
ژنيك ژيركە يتەوہ
نەگەر ئاھە كانى نەبيستی
ناتوانى ئيوە كانى سووركە يتەوہ
بى رەنگە كانى خوشە ويستی

۲۰۰۵

دەست و دونيا
دەستىكم خەون دەبينى و
لە خەونيدا
سلاو لە بائندە كانى ژياندە كات
سلاو لە سيبەرى يادگار بيه كان
سلاو لە شوينپيى
چۆلە كە كانى منالى
دەستىكم خەيالىدە كا
خەيالى پە شيمان بوونەوہى
نەو نامانەى
بۆ بەردى نووسيوہ
خەيالى نەو رۆژانەى
بۆ ئاوپيئە نيووہ
دەستىكم بە كوڤ دەگرى
دەلى ئيمە عاشقە كانى رۆژگارين

ئىمە ھەموو شتتىكىمان خوشدەوى و
دورژمنى خۇمانىن
ئاسمانى ئىمە
لەدئوپى باراندایە
باخچەى ئىمە
لەسەر بالى كۆترىكە
پەنجەرەى روانىنى ئىمە
ئىوارانى ئاوابوونى خۆرە
ھە ئکردنى شنەبايە
لەوسەرى كۆلانەوہ
بەلام ژيان دوورە
لەباخچەو
پەنجەرە و شنەباى ئىمە
ژيان پرە لەدەنگدانەوہى
دەنگە ھىچەكان
چەمكى دونيا بەدەستى
دەستە بەتالەكانەوہىە

۲۰۰۵

سبەى دئىك دەوہرى
كچىك لەكۆتر دەچى و
نوقمى روناكى و
جوانى دەبىت
بارانىكىش نەرم نەرم
دەرژىتە دئى ئەم ئىوارە
خەمبارەوہ
ئىمىرۆ گولئىك دەوہرى و
سبەى دئىك دەوہرى
دوئىبىش دەبىتە دەستىكى

کالّ بهرهنگه کانی زمه نه وه
زومه نیش وهک شتیک
به شه قامه کانی ژياندا راده کات و
وه رزه کان دینئ
زستان دئ
گوناهه به فرنه باری و
تو به هه ناسه ت
که رمی نه که یته وه
به فر که ده گاته دئی که رمی تو
ده بی به ناو
به دهم هاژهی خه یالّه وه
ده پرژیتته ده شته کانه وه
منیش له بیابانی ته نیاییه وه
ده گه ریّه وه
بو لای جوانییه کانی تو
ده گه ریّه وه
بو لای فرینه کانی تو
ده سته کانیشم وهک به فر
ده پرژینه پیده شته کانه وه
بیهوده ده مه وی
نیواریه کی تهر وهک چاوت
به یانییه کی گهش وهک دتت
منالّ منالّ منالّ
منالّ بمه وه
بیهوده ده مه وی
له تودا بمرم
به کهس نه ئیم مائناوا
له باخچه کهی تودا راکشیم
که خونچه یهک کرایه وه

هاوار كه م بيهوودهيه
سبهى دئيك دهوهرى

۲۰۰۵

ريگايهك له چاوهدكانتهوه

دوور له ريگاي باران

دوور له ريگاي - با-

به ريگكايهكي تر

دهگه مه باخچه

ريگايهك له گهرمي چاوهدكانتهوه

بو ژيان دهست پيدهكا

ريگايهك له روانينهكانتهوه

بو ناسمان دهست پيدهكات

ريگايهك له گريان و

پيكه نينهكانتهوه دهست پيدهكا

ريگايهك نهو سهري به عهشق

به ناسمان به ته نيائي

به منائي به گريان به نائوميدي

كو تايي ديت

ريگايهك ديت

ريگايهك ده مباتهوه

بو دارستانهكان و شهونمي

خه وتووي سهر دره ختهكان ده بينم

هيلا نهى پر جريوهى

بالندهكان ده بينم

كه چهند دوورن له خه يائي

مردن و شهر

تو ده ئيى:

سەيركە ئەم ھىلانەى ژيانە
چەند پۈرە ئەبائى نائومىدى
من دەئىم ئەم ژيانە
چەن ھىلانەى نائومىدى و
چەن مائى پۈر بەختەوهرى درۆ
ئاوهدانى كردوتەوہ

۲۰۰۵

پىرى ئاور ئەمنائى دەداتەوہو دەگرى

نامەوئت پىرىم
نامەوئت بەكۆلانەكانى پىرىدا
تئىپەرم
نامەوئت سلاو ئە پىرى بكام
نامەوئت دەنگى ھىچ بانئدەيەكى پىر
بېرئتە ژوورەكەمەوہ
نامەوئت ھىچ ئاويكى پىر
ئاگرى خەيالەكانى منائىم بكوژئىتتەوہ
نامەوئت ھىچ باخچەيەك
كولئىكى پىرم بۆ بنىرى
نامەوئت ھىچ ئەستىرەيەكى پىر
ئە ئاسمانى منا ھەئبى
نامەوئت بەفرى پىرى
كولئەكانى دئەم سىپى كا
نامەوئت شەوہ گىژەكانى پىرى رۆژەكانى تەمەنەم
ھەراسانبەكەن
نامەوئت - با - ي پىرى
يارى بەچىمەنى باخچەكەم بكا
نامەوئت ئە ھىچ ئاويئەيەكى پىرىدا

رووخساری خۆم ببینم
نامهوئیت هیچ نورئیکی پیر
خۆی به ناوچه وانمه وه هه ئواسی
ئهمهوئیت
منائبم منائ
ئهمهوئیت کال بکال
ئهمهوئیت له دئوپی بارانا
خه یائبم خه یال جولانه دروستکه م
ئهمهوئیت له سه ر بای بائنده کان
دائیشم هه ست به گه وره یی
ئاسمان نه که م
ئهمهوئیت
له گه ل بائنده کاندا بفرم
بو سه رده میکی تر
که نوقمی خوکوشتنی
په پووله نه بییت
که نوقمی ده ربه ده ر کردنی
کو تره کان نه بییت
نوقمی شاردنه وه ی جوانی و
نه تک کردنی ژن نه بییت
ئه ی دۆستی خه یاله کانی منائی
ئه ی یاری شه وه کانی منائی
من دئم پره له له گول
من دئم پره له ئاو
من دئم پره له تیشک
نامهوئیت هه ست به گه رمی
باخچه نه که م
نامهوئیت هه ست به ته نکى - با- و
نه رمو شلی ئاو بکه م

نامه ویت

ههستی بهمهستی به فرو

بیدهنگی بهرد نه که م

هاوارده که م

نه و ژنه باخچه یه ک بوو له گول

ناسمانیک بوو له کوتر

له نه ستیره مائیک بوو له گورانی و ناواز

بیدهشتیک بوو له شه پؤل

له ناگر

دهریایه ک بوو له جوانی له ناز

پیری خاموشی کرد پیری

پیری روانینه کانی لیسه نده وه

پیری هه نگاوه کانی خا و کرده وه

پیری خه یا له کانی کاکرده وه

پیری سازی منائی شان

پیری چاوه کانی پرکرد

له تاریکی و گریان

له ناسمانه کانی پیریدا

ژووریک نیه بو ناسوده یی

له گه ره که کانی پیریدا

کولانیک نییه بو خه یال

له دهریا کانی پیریدا

شه پولیک نییه بو پیکه نین

له نا هه نگه کانی پیریدا

گورانیه ک نیه بی خه م

نه ی منائی من کاتیک

سه رگه ردانم

ره نگه کانی تو له روخسارم کالبیته وه

شوین پییه کانی تو

ئەباخچەكەم دوور كەوتتەو
ئەى منائى من بەناوى عاشقەكانەو قسە دەكەم
بەناوى مردووكانەو قسە دەكەم
ئەوانىش ئە داخى پىرى مردن
ئەى منائى پىرى پەنجەرەيەكە
بە پرووى مردندا دەكرىتتەو
ئەى منائى پىرى دەرگايەكە
مردن ئەيكوتى
پىرى بائندەيەكە
روووو مردن بالەكانى كردۆتتەو
پىرى ئاويكە روووو مردن شە پۆلدا
پىرى / با يەكە شتە سادەكان ئاۆزەكات
دوا قسەى پىرى ئەوويە دەئى : هاوړى درەنگە
ئاوړ ئە منائى مەدەرەو ئەبى برۆين
دەرەنگە وا خوړ ئاوا دەبىت . مردن ئە سەرى كوۆلانى ليگرتووين

2005

سووپاس بۆ ئاوينە

ئاوينە خوّم بۆ شى دەكاتەو
ئاوينە خوّم بە خوّم دەناسىنى
ئاوينە رامدەگرىت
ئاوينە ئەيدوينم ئەمدوينى
ئاوينە شەرم ئە گە ئدەكا
ئاوينە پەشيمانىيەكانم دەخوينىتتەو
بە ئاوينە نامەى تيشكى
بۆ كچەكەى دراوسيمان دەنيرم
بە شەوقى ئاوينە

به کچه‌کهی دراوسیمان ده‌ئیم
وهره دئداری بکه‌ین
پی‌ی ده‌ئیم : چرپه‌ی دئم
له ناو شه‌وقی ئاوینه‌دایه‌و
ده‌یگرمه‌ تو
که شتی‌کمان دیار نه‌بی
سه‌یری ئاوینه‌ ده‌که‌ین
کو‌تره‌کان له ئاوینه‌دا
به‌رزتر ده‌فرن
باخچه‌کان له ئاوینه‌دا
ته‌ر تر دیارن
بووکه‌کان له ئاوینه‌دا
هه‌ست به به‌خته‌وه‌ری ده‌که‌ن
مندائه‌کان له ئاوینه‌دا
ئه‌یانه‌وئیت قسه‌ بکه‌ن
شو‌فیره‌کان له ئاوینه‌دا خه‌می ئه‌وه‌یانه
سه‌لامه‌تی ژیان بیینن
زیندانه‌کان له ئاوینه‌دا
هه‌ست به‌ رووناکی ده‌که‌ن
قه‌ره‌جه‌کان له ئاوینه‌دا
بو نیشتی‌مان ده‌گه‌رین
ئاوینه‌ هاو‌رپی شته‌کانه
ته‌نها مرو‌قه‌کان سه‌یری ئاوینه‌ ناکه‌ن
سووپاس بو ئاوینه
له دئی ئه‌ودا زانییم
له ژیر ئه‌م بارانه‌دا خه‌ریکه‌ ناگر ده‌گرم
له‌م رووناکییه‌دا په‌یکه‌ریکم له تاریکی
به‌م به‌فره‌ ره‌ش ره‌ش ده‌چمه‌وه
به‌م به‌یانیه‌

ھەراسانى پزىاوتە چاۋەكانى ئىۋارەۋە
سوۋپاس بۇ ئاۋىنە
رووتبۈۋنەۋەكانى جۋانتىر كىر
پىشكۆى لەزىتەكانى گەشانىدەۋە
دەستى گىرتىم بۇ كۈچەكانى مىندائى
ۋىنەى پابىردۋۋى بۇ ھىننامەۋە
گىرىام رايگىرتىم پىپى ۋىتم :تۆ ئەمىرۆ لە دۋىنى ناچى
تۆ خۆت نىت ، ئەى خۆت لە كۋىيە .
2005

دىسان مىنائى

ئەى مىنائى
كەمىردىم
تۋىش لەگەئىما
ۋەرە گۆرەكەمەۋە
كە سەفەرم كىرد ۋەرە
لە تەنىشت دئەمەۋە دانىشە
كە نوۋستىم
سەرتى بىخە سەردئىم
كە گىرىام پىبىكەنە
كە ئاگىرم تىبەر بوۋ
سەتلى ئاۋ بىنە
ئەى مىنائى ئەگەرچى
مىن دۋستى تۆم

به لّام دۆستی
گوناهیشم
نه گهر چی دۆستی یاریم
به لّام دۆستی شهریشم
نه گهرچی دۆستی به خته وهریم
به لّام نائومیڊیش
به شیکه له من

چی نه توانی رهنگی وینه کانی منالی توخ کاته وه

به و به فره تاریکر
هر دره خته کان
مهستی کۆلانن
هر شه قامه کان
له ناهی ته نیایی نه زانن
کهس به دهره وونهیه
کهس دهرگا ناکاته وه
کهس دهستی کلوه به فری
ناگری و بۆمال بیباته وه
من جار جار بۆ نه وهی
دئی چاوم نه شکیتم
به نه ستم
په نجه ره که ده که مه وه
هه وایه ک سارد
یه ک دوو کلوه به فری هیلاک
خویان نه کهن به بانده
نه رژیتته چاوه کانه وه

بۆنى گەلا وەرپوۋەكانى
باسى ھىچ و پوۋچى
ژيان دەكەن
منىش بەھەناسەيەك سارد
وەك باي سەرگەردانى كۆلان
منائى خۆم دىتتەوۋە ياد
بەلام دەنگىك لە دوورەوۋە
دائى: مەگەرى و نامدۆزىتتەوۋە
ھىچ بىرم لىمەكەرەوۋە
ئىستا چۆنى
ئاوابزى
وەك دووكەلى جگەرەكەم
لەبۇشايدا بلاودەبمەوۋە
كەسىك لەمردن ناگەرەتتەوۋە
تازە خەيالى منائى
ئەم رۇژە ساردانە
كەرم ناكاتەوۋە
تازە ناسكىي منائى
نارژىتتە چىچ و ئوچى
دەموچاومەوۋە
بەو بەفرە تارىكە
دەم ھەر لاي منالىمە
ئەبى ئەوېش
بىرم نەكات
ئەبى ئەوېش
بۆمىن نەگرى
ئەبى ئەوېش
تەنبايى
دەم ھەر لاي ئەو كاتەيە

که به په نجه ورده کانی
بیده نگی په نجه رهی ژووره که م
راچه نی
دلم هه رلای نه و روژیه
که نه چاخانه یه کدا
نه پاسیکدا
نه مزگه وتیکدا
نه پشته وه چاوم بگری و
پییم پیکه نی
من خه یال نه منووسیتته وه
به م هه موو گونا هه وه
به م هه موو شکسته وه
به م هه موو په شیمانی و
حه سره ته وه
چی نه توانی
جاریکی تر
ده زووی پچراوی
کولاره یه کی منائی و
دئی من گریداته وه
چی نه توانی
هه لماتیکی شووشه ی ناسک
نه گه ل دهسته کانی مندا
ناشتکاته وه
چی نه توانی
رهنگی وینه کانی منائی
توخ کاته وه
چی نه توانی
به فروئاگر
تاریکی و خور

تەمومژو سادەيى
شپرزەيى و ئارامى
جوانى و ناشرىنى
كۆكاتەوہ
بەو بەفرە تارىكە
من خەيال ئەمنووسىتتەوہو
دئەم ھەر لای مائىمە

۲۰۰۵

شەرى خۆكوشتنى پىاويك

وەرە شەرى
خۆكوشتنى پىاويك بىينە
شەرى نىگەرانيەكانى
شەرى ھەسرەتەكانى
شەرى پىاويك بىينە
لەگەل ناخى خۆيدا
لەشارى ناوہوى
مائىك نىە لەم شەردا
وئىران نەبى
دارى نىە لەم شەردا
كەمى ھەناسەى پى ماپى
بائندەيەك نىە
بائەكانى نەشكابى
ئاوينتەيەك نىە
تارىكى نەينووسىتتەوہ
پەنجەرەيەك نىە

ترس پيٻوھي نہ داي
دەرگايه ک نيه
بوکردنه وه به تاسه وه نه بي
باخچه يه ک نيه
خهون به سه وزاييه وه نه بيني
شه قاميک نيه
ته نيایي پياسه ي لينه کات
گوږه پاني نيه
پرنه بي له ناسه واري شهري
خوکوشتنی نهم پياوه
نهم پياوه به يانيان
له گه ل هه لاتني خوردا
ئاواده بي ئيواران له گه ل
ئاوابووني خوردا
هه ل دي
نهم پياوه چه ندين جار
خوي کوشتووه
چه ندين جار
له سه ر گوږه که ي خوي
بخوردی داگيرساندوه
نهم پياوه
ده چيته ده رياوه
بيده نگی به رده کان راوده کات
وهک باران
نه رڙيته تيشکه کاله کاني خوره وه
نهم پياوه
چيروکي رهنگاو رهنگي هه يه له گه ل ژندا
دهستي گول ده گري و

فرییدهداته

ژیر پیی ژنهوه

به ئاگر دهئی

برۆ گهرمی له ژن وه رگره

به به فر دهئی ساو له سپیتی

ژن بکه

به کوتر دهئی ژنیک له تو زیاتر

دهفری

به باخچه دهئی

من مهستی بوئی ژنم

نهک بوئی تو

به نه ستیره دهئی

من تیشکی چاوی ژنیک

له ت له تی کردووم

نهک تیشکی تو

به مانگ دهئی من ویرانی

تریفه ی ژنیکم

نهک تریفه ی تو

به - با - دهئی من شیواوی

هه ناسه ی ژنیکم

نهک وژه ی هه ناسه کانی تو

نهم پیاوه

تا نه و په ری منائی سادهیه

تا نه و په ری باران ته ره

تا نه و په ری به فر خه یاله

تا نه و په ری به رد بیده نگه

تا نه و په ری ناسمان ده ریایه

تا نه و په ری ده ری ناسمانه

تا نه و په ری فرین بائه

تا ئەوپەرى ژيان منالە
وەرە شەرى خۆكوشتنى
پياويك بىينە
شەرى نيگەرانيەكانى
شەرى پەشيمانىەكانى
شەرى جەسرەتەكانى
شەرى شكستەكانى
وەرە شەرى پياويك بىينە
بەرلەوۋى خۆى بكوژى
بەدەستە ئالەكانى تۆ كوژرا.

۲۰۰۵

پياويك پر لەخەيالى زمان

(*بۆ فەرھاد شاكەلى)

پياويك
نوقمى نيگەرانييە
كەزمانى ئەبىنى رژاۋە
پياويك نوقمى دلتەنگىيە
كەزمانى ئەبىنى كوژراۋە
پياويك بەۋە خۋاى نامىنى
ئاسمانى زمانى
ئەستىرەى لى ئەمرى
ئەم پياۋە پرپرە لەخەيالى زمان
ئەم پياۋە
پر پرە لەبالى زمان
ئەم پياۋە

پر پرہ لہ خہ یائی زمان
نابی تو نیگہ رانی
نہ توانی رۆحمان
بہ نووری زمان دا پۆشی
نہ توانی وابگہی
دہریای زمانمان
لہ تہ می رۆژگارد
جوانتر بدرہوشیتہ وہ
نامان نہ ہیئی
گوئی زمانمان بی بۆن بی
نامان نہ ہیئی
زمانمان وہک منائیکی
سہر گہردان بگری
نامان نہ ہیئی بیبتہ ہاوریی جہ لادہکان
نامان نہ ہیئی
زمانمان سلاو
لہ بازرگانہکانی خاک بکا
نامان نہ ہیئی
خوری زمانمان لہ مائی دلدا
ناواییت
نہ ہیئی زریان دہستی پایز بگری و
رہنگہکانی زمانمان بریندارکا
نہ توانی ری خوشکھی بۆ باران
زمانمان تیر ناوکا
زمانمان پاراوکا
نامان نہ ہیئی
قہ لہ مہ بچوکہکان
بائی کوترہکانی زمانمان کهن
تو پیاوئیکی پر پری لہ خہ یائی زمان

ئىشى تۆ ئەۋەيه
به به فر بلىي
به كپى به زمانه كه م بدوى
بانه شىوي
ئىشى تۆ ئەۋەيه
له ئاپوراي شه قاميكددا
دهستى زمانه كه مان بگري
تا ماشيني سياسييه ك
حيزبيك
نه يكاته ژيره وه
ئەي زمان دوست
ئىشى تۆ ئەۋەيه
كراسيك
له شه ونم و خور
بكه يته بهري زمانه كه مان و
به دهسته چلكنه كان بلىي
بوخاترى خواوند پيسى مه كهن

۲۰۰۵

دئم خوشه خهريكه جوان ده بمه وه

پيده كه نم
يان ده گريم
خه يالده كه م يان مردووم
دئم خوشه
خهريكه جوانده بمه وه
ده لىي نه و رۆژهيه

که تۆمبىنى
دەئىيى ئەو رۆژەيە
بەناو باخچەكەدا
بارانەكە راويدەنام
وئىنەكانى تۆم
بەدئەمەو نووساندىبوو
تاتەپنەبن
دئەم خۆشە
دەئىيى ئەو رۆژەيە
بەزەردەخەنەو
پەنجەرەكەت پىئوودا
دئەت بۆ كرمەو
دەئىيى يەكەم رۆژە
گۆل دەبىنەم
دەئىيى يەكەم جارە
گۆيەم لەهاژەي ئاو دەبى
دەئىيى يەكەم ئىئوارەيە
خۆم لەئاوئىنەدا دەبىنەم
خەيالئەكەم يان مردووم
دئەم خۆشە
ژيان سادەيە
ئەمپۆ ئەو رۆژە ئەچى
كە گۆرانىيەك دەبىردەمەو
بۆ ئىئوارانى كۆترەكان
گۆرانىيەك
لەقرچەي نىوەرپۆي هاوئىندا
ناخى پىر دەكردم لەبەفر
لەتۆفانى
شەويكى زستاندا

وهك ئاگر نه پڙايه
هه ناسه ي ژووره كه مه وه
گورانبييه ك
كه لاوگوته
وه ريوه كاني نه ناميزده گرت و
دهيووت : به هاريك به ريگاويه
پره نه باننده و
رهنگ و ناو
پره نه ژيان و ناسكي و
خه يال و هه تاو
گورانبييه ك
وهك دهست
په نجه ره كاني ده كرده وه
وهك - با-
دره خته كاني ده له رانده وه
گورانبييه ك
دهمكاته پياويك نه خه يال
گورانبييه ك
وهك دهستي
په نجه ره كان ده كاته وه
دلم خوشه
خه ريكه جوانده بمه وه
ده ئيي نه و روژيه
توم بيني
ده ئيي نه و روژيه
دهرگاي قه فه زه كانمان شان
ده ئيي نه و روژيه
وينه كاني ديكتاتورمان دراند
ده ئيي نه و روژيه

له سهر به فره که
نووسيمان
به کپی يه کمان خوشدهوی
ده لئی نهو رۆژهیه
لیوت وهک لیوی گۆنهکان سووربوو
چاوت وهک نه ستیرهکان
نه درهوشایه وه
قزت وهک قهرسیلهکان
پرپوو له باننده
کوئمه کانت وهک مانگ
تریفه ی لیده رژا
مه مکه کانت
وهک ده ریاکان
شه پۆلی ده دا
خویشته وهک ژیان
تهر تهر بووی به عه شق
به پروانین
به سووتان
دلّه خوشه
خهریکه جوان ده به وه
ده لئی نهو رۆژهیه
تۆم بیینی
ده لئی نهو رۆژهیه
به زرده خه نه وه
په نجه ره که ت پیوه داو
دلته بو کرده وه

سېهې كه سېك وهك من

نامه كانم
فرېدايه ده ریاوه
دهمی ماسییه كانم
پر كرد له خوځ
سه گه كانم
له قه رسیله كاندا به سته وه
هیلا نه ی كوټره كانم
به دوو كهڅ شارد وه
دئی ناوینه كانم
پارچه پارچه كرد
وینه كانم دایه دم باوه
كتیبه كانم
كرده كۆلاره یه ك و
له باڼه كانیم نووسی
منائی تو له كوئی
بو ناگه ریښته وه
له وه زیاتر
به رگه ی نه م ژیا نه
هیچه ناگرم
یادگارییه كانم
فرېدايه ناخوړی نه سپه كانه وه

نه وپه نجه ریه ی
به یانیا ن به روی ده ریادا ده مكرده وه
به تاریكیم سپارد
چۆله كه كان به جریو وه
ژیا نیا ن دهنووسییه وه

تاکیک پیلاوم تیگرن
شته کانم قسه ده کهن
ژیان فه راموشیکردووین
شه قامه کان پربوون
له گه لای وه ریوو
خوشتترین بون
له گیانی مردووی
نه وانه وه نه رژیته باوه
من بوئه ستیره یه کی
سه رگه ردان ده گه ریتم
ورشه ی له هیچ
ناسمانیکه وه نابینری
من په ستم نیگه رانم
خه مبارم
په سستی نه وه م
سبه ی هی من نیه و
که سیکی تر
له شه قامه کانداندا
به شوینپیکانی مندا
ده پروا و
هه ست به گه رمی
شوین پییه کانی من ناکات
که سیکی تر وه ک من
له ده رگایه ک ده دا و
هه ست به چاوه پروانی
من ناکات بو کردنه وه ی ده رگا
بو کردنه وه ی یه که م قسه
که سیکی تر
وه ک من

نوکتیه ک دهگیریتته وهو
نازانی که من دهیان جار
نه و نوکتیه م
بو براده ره کانم
گیراوه ته وه
که سیکی تر وهک من
نامه یه ک بو دلداره که ی دنوسی و
وهک من
به خوشه ویسته که ی دهئی:
تو ئاسمانی
تو دهریای
تو بارانی
تو باخچه ی گوئه کانی
تو ناسکی
پاکی جوانی
من په ستم
نیگه رانم
خه مبارم
خه مباری نه وه م
سبه ی به ئی سبه ی
له گه ئ فرینی باندده کانددا
له گه ئ وه رینی گوئه کانددا
که سیک وهک من
چاوی پر ده بی له فرمیسک
دئی پرئه بی له خورپه
که سیک وهک من
له گه ئ ناوا بوونی خوردا
هه ست به هیج و پووچی
ژیان دهکا

که سیک وهک من
له گه ل گه وره بووندا
تادی منالده بیته وه
که سیک وهک من
هه میشه قاچ نه خاته ناوه کانه وه
هه ست به هاژهی بهرد ناکات
که سیک وهک من
به دره خته کاندای
سه رده که وی و
شوین دهسته کانم نابینی
که پرن له په روشی بو ژیان
که سیک وهک من
له ناوینده دا
خوی دهوینی و
گویی له چرپه ی دهنگی من نابی
گویی له مه راقه کانم نابی
که بو به سه رچوونی ته مه ن
ده یخوم
وینه کانی من نابینی
به دلی ناوینده وه
که سیک وهک من
به ژیر باراندا راده کاو
من نیم نا من نیم
وهک من
گویی له کپی به فر دهگری و
من نیم
وهک من
له گه ل کوتره کاندای ده فری و
من نیم

وهك من
دهستی له گهڼ چيمه نى
باخچه دا تيكه ڼ دهكاو
من نيم
من نه وکاته
توږى سهر په نجه روى
مائه چوله کانم
گه لای وهریووی
دره خته کانم
من نه وکاته
وینه یه کی درای قه راغ جوگایه کم
نامه یه کی فه را موشکراوم
دیر دیر
کالده ببه وه
نه ستیره یه کی شکاوم
تاریکی دامنه پوښی
کتیپیکم
له سهر ره فه کانی مردن
هیچ دهستیکی ژیان
لا په ره کانم هه لناداته وه
کوټریکم له به رد
زمانی فرین نازانم
ناگریکم
دهستی په پووله یه کم
بو گهرم ناکریتته وه
دهریایه کم
تینویتی
گوټیکم پیناشکی
من په ستم

نیگه رانم
خه مبارم
خه مباری نه ووم
سبهی هی من نیه
سبهی که سیک وهک من
له که ناری دهریادا
له نه وره سه کان
ده پروانی و
نایه تی ته پر بوون
ده خوینی و
هه ست به چرپهی
دهنگی من ناکات
که نه پرژیتته شه پوله کانه وه
سبهی که سیک وهک من
بو ته نیایی ژنیک
نه سووتی و
هه ست به سوژی من ناکات
سبهی که سیک وهک من
بیرله خواوه ند ده کاته وهو
من نیم
بیر له مردن و ژیان
ده کاته وهو
من نیم
بیرله منائی و
عه شق ده کاته وهو
من نیم
سبهی که سیک
وهک من
به مهرگی مروفتیک

نەسپىك كۆتۈرۈك
ھەراسانى دەپى و
من نىم
سبەى كەسىك
وھك من
دووبارە دەبىتتەوھو
من نىم
وھك من خەيال دەكاو
وھك من دەژى و
وھك من دەمرى
من نىم. چونكە ئەوكاتە
من لەدەرەوھى بوونم
من نابم – من نىم

خەلىل، بوو بەھەسرەتى دىل

ھاورى
تۆيش رۆىشتى
تۆيش
بووى بەھەوائىكى ناكاو
بووى بەخەمىكى رزاو...
بووى بەھەسرەتى دىل
بەيادگارى و
بىرەوھرى
بەئەشكى چاو
ئاي مەرگ چەن غەدارى
ئىدى خەلىل نابىنم

له هيچ شه قامیکی دنیادا
پیاسه یه ک بکات
ئیدی خه لیل نابینم
له هیج باخچه یه کی دنیادا
گوئیک لیبکاته وه
ئیدی خه لیل نابینم
له سهر هیج شائویه ک
جوله یه ک بکات
شتیک بلی
ئیدی خه لیل نابینم
سهرقانی
نووسینه وه ی
هه وائیک بیته
بیناگا له مهرگی خوی
ئیدی خه لیل نابینم
به بینینی کتیبیکی تازه
که شیبته وه
ئیدی خه لیل نابینم
له رهنگی کائی تابلویه ک
وردیبته وه
نای مهرگی چهن غه داری
ئیدی خه لیل نابینم
خه لیل و باوکی
خه لیل و مناله کانی
خه لیل و هاوریکانی
خه لیل و شاره که ی
خه لیل و کتیبه کانی
خه لیل و چاوی کامیراکه ی
یه کتر نابیننه وه

نای مهرگ چهن غه داری
خه لیل شه قامیک بوو
له هیمنی
تو پیچاته وه
خه لیل باخچه یه ک بوو له براده ری
تو هه لتوهراند
خه لیل نه کته ریگ بوو
له خوشه ویستی
نه تهیشت
دهوره کانی ته واوکات
خه لیل کتیبیک بوو له گول
تو سرپته وه
خه لیل تابلویه ک بوو
له رهنگی خه ماویی
تو شکانت
نای مهرگ
چهن غه داری
خه لیل پوی
خه لیل بوو به هه والیکی ناکاو
خه لیل بوو به خه میکی رژاو
خه لیل بوو به خه سره تی دل
به یادگاری و بیره وه ری و
به نه شکی چاو
نای هاوری خه مباره که م
هیشتا زوو بوو
تو ریواری
ژیانیکی پر له جوانی
تو بالنده ی نیشتمانی کولنده دانی
تو نه ستیره ی

ئاسمانىك بووى
هە ئىدىيەتەۋە
تۆ كىلپەي باۋە گۈر گۈرى
ناكۆز ئىتەۋە
لە گۆر ئىشدا
چاۋانت پىر ئەستىرەيە
جەستەت لەۋى و
مەلى گىيانت ھەر ئىرەيە
ھەموو دەمى يادىت دەكەين
لە يادمانى
تەمەن كورت و
خەرمانىك پىر تىكۆشانى..
پىر خەۋن بوو ،
پىر لە ھىۋا زەمەنى تۆ..
مەرگ نە يەيشت بەختەۋەربى تەمەنى تۆ
مەرگ نە يەيشت
بگاتە گشت شۈينى ناوت
مەرگ نە يەيشت
تەۋاۋ ھە ئىي خۆرى چاۋت
ھىشتا زوو بوو بۆ كۆچى لە ناكاۋى تۆ
ھىشتا زوو بوو
بۆ ئىكناۋى
دوو چاۋى تۆ
ئەى مانگەشەۋ ئەى كازىۋەى دەم بەيىانى
سارىئى كەن
يەكە يەكە زامەكانى

۲۰۰۵/۵/۹

ئەم شىئەرە بۆ مەرگى ھاورپىم خەئىل عەبدوللا نوسراۋە كە لەرىكەۋتى
۲۰۰۵/۵/۹ بەكارەساتاتى سەيارە بۆ يەكجارى چاۋەكانى ئىكناۋ

بووبه جه سره تی دڻ

دیكتاتور

دیكتاتور

له خویندا

نه ستیره دهیینی

لای دیكتاتور

خوین له شه ونمی

سهر بایی بالنده کان

جوانترو

ناسکتره

دیكتاتور

عاشقی تهرمه

تهرمی ئینسان و

دار و بهرد

هیچ باخچه یه ک

هیچ دهریایه ک

هیچ دارستانیک

هیندهی تهرمیک

سهرنجی دیكتاتور

راناکیشی

هیچ ناهه نگیک

هینده تهرمی کوتری

دیكتاتور سهرمه ستناکا

هیچ شاریک

هیندهی ناسه واری

شهرهكان زهردهخه نه

ناخاته سهر ليوي

ديكتاتور

هيچ رهنگيك

وهك رهنگي نه شكه نجه

لاي ديكتاتور

رهنگين نيه

هيچ دهنگيك

وهك ناله نال و گريان

لاي ديكتاتور خوش نيه

هيچ دهستيك

وهك دهستي ترس

لاي ديكتاتور

پيروزيه

هيچ په ياميك

وهك په يامي كوشتن

لاي ديكتاتور

به سوژنيه

خه ياله كاني ديكتاتور

مه له كرده له خویندا

خه ياله كاني ديكتاتور

شاردنه وهی ژيانه

به تهرم

خه ياله كاني ديكتاتور

پرن له شهرو

كوشتن و

ترس

خه ياله كاني ديكتاتور

پرن له گومان و

دابړان و

زیندان

خه یالنه کانی دیکتاتور

خالین له گول و باننده و نارامی

خه یالنه کانی دیکتاتور

خالین له سوزو جوانی

رواینه کانی دیکتاتور

پرن له شهر

بیرکردنه وهی دیکتاتور

پره له مهرگ

هه نگاوه کانی دیکتاتور

پرن له تهرم

هه مووشته کانی دیکتاتور

په یوهستن

به شهر

به تهرم

به خوین

به مهرگ

هه موو ریگاکانی

دیکتاتور

ده چنه وه سهر

ویرانکردن

پیکانینه کانی دیکتاتور

به شی هیج ناکهن

نارامیبه کانی دیکتاتور

به شی هیج ناکهن

دیکتاتور

له نیوان فرین و زیندانا

زیندان هه لده بژیری

لەنیوان منال و ژەردا
ژەهر هەڵدەبژێری
لەنیوان پەپوولە و مەرگدا
مەرگ هەڵدەبژێری
لەنیوان تاریکی و تریفەدا
تاریکی هەڵدەبژێری
لەنیوان گریان و
گۆرانیدا
گریان هەڵدەبژێری
لەنیوان دۆزەخ و
باخچەدا
دۆزەخ هەڵدەبژێری
لەنیوان خواوەندو
شەیتاندا
شەیتان هەڵدەبژێری
دیکتاتور
کۆلانەکانی پرکرد
لەمنالی کەمئەندام
شارەکانی پرکرد
لەنۆردوگای نەخۆش
نۆردوگاکی پرکرد
لەبیوژنی رەشپۆش
ئەو مەرقانە
لەچاوەروانی
هاتنەوهی نازیزەکانیاندا
بەداخ و جەسرەتەوه
دەمرن
دیکتاتور
کوردی وەک مەسیح

لەخاچ دا
گوندەکانی کوردی داغانکرد
دەمی منائی پپرکرد لەگر
چاوی کانی عاشقانی
بەقورپی تاریکی سواخ دا
دئی رەزو دارستانی
بەدوکه ئی ژەر خنکان
نەستیرە
خەونی کوردی کوشت
کازیووی کوردی سەریری
ئاوینە ی ژیا نی شکان
نیستا خەمەکانی ئوردوگا
بەحەسرت و
مەراقەو
دەئین دیکتاتۆری بیشرەف
کوئ بگەرین
بەشوین منالەکانماندا
کوئ بگەرین
بەدووی ئازیزەکانماندا
هیچت نەهیشت
لەو هەموو
شایی و گۆرانی و
پیکەنینه
تەنیایی نەمانخواتەو
ئای دیکتاتۆری
هیچ و پوچ
کۆلانەکانی ئوردوگا
بۆنی هەناسە
گوندەکان نادەن

ئاپۇراي شارەكان
وەك كېي گۈندەكان
شادى نابەخشن
ئاي دىكتاتورى بېئىنسان
چاومان ھەر لەرپى
گەرانبەھى
گۈلبەكانى بېبابانە
سۆماي چاۋەكانمان دەرواۋ
ئەنزالەكان
ناگەرېنەۋە
رۆژەكانى تەمەنمان
ھەلدەۋەرى و
پشكۆي يادەكانيان
دەگەشېتتەۋە
ئەنزالەكان ناگەرېنەۋە
دىكتاتور
ھېچى نەھېشت بۆ ژيان
ھېچ
ھېچى نەھېشت بۆخەيال
ھېچ
ھېچى نەھېشت بۆفرېن
ھېچ
ھېچى نەھېشت بۆ ئەۋىن
ھېچ
ھېچى نەھېشت بۆ روانىن
ھېچ
دارو بەردو ئاۋى كوشت
خاك و ھەۋاۋ ئاسمانى كوشت
لەسەر رۆجى سېي ئېمە

تاریکی خوی دهنوسیتتهوه

دیکتاتور شهوی خوی

له روژی ئیمه دا

تاقیکرددهوه

دیکتاتور هه زار

کتیبی

پر له درۆ

پر له شهرم

پر له خوین

پر له تاریکی

بوستایشی تو نووسران

دیکتاتور

هاواری دهکرد

مردن ناگاته من

دیکتاتور

له خه یانه کانییا توپی

تهرم کوشتی

شهر کوشتی

ترس کوشتی

خوین کوشتی

به لام شهوی ئیمه

خاییه له نه ستیره

به یانیانی ئیمه

خاییه له گول و بانده

هه ربایه ک هه لده کا

پره له هه ناسه ی دیکتاتور

هه ر گنیه ک

ده بیستین

چرپه ی تاریکی دیکتاتوری تیدایه

به ته نىشت
هه رباخچه يه كدا تىده پهرين
پره له بونى دىكتاتور
له هه ر ئاسمانىك دهروانين
ئه ستيره ي دىكتاتور
ئه دره وشيته وه
هه ر بارانىك
ده بارى پره له ريزنه ي دىكتاتور
له هه ر نويزىكدا
پاران ه وه يه ك
بو دىكتاتور
ئيمه په روه رده ي ترسه كانى
دىكتاتورين
ئيمه دووژمنى دىكتاتورين
كه چى له هه ريه كى كماندا
هه ناسه يه كى دىكتاتور هه يه
له خه يالى هه ريه كى كماندا
دىكتاتورى به ريوه يه

۲۰۰۵

ئه ي ژن دهسته كانت له ، با غه مباترن

ئه ي ژن ئه ي باننده ي ئاو
ئه ي گوئى روناكى
ئه ي كپى به فر
ئه ي دهنگى باران
ئه ي سه وزايى باغ

وهره بچینه که نار دهریای ناگر
بوئی گیای خه یالّ بکهین
وهره نهی ژن
فرمیسکه کانم
له ناگر گهر مترن
روانینه کانم
له تیشک تیژترن
دهسته کانت له - با- غه مبارترن
وهره نهی ژن
رؤژه کانم
پر له قه دهری شکاو
وهره نهی ژن
نهی بانندهی ناو
بچینه که نار دهریای ناگر
بوئی گیای خه یالّ بکهین
وهره نه مهوی خه ون ببینم
نه مهوی
پریم کهی له جریوهی چوله که
له کاتی به یانیدا
پریم کهی له ساکاری منالّ
له کاتی گریاندا
وهره نهی ژن
من بی تو
پریم له باغ و
ههست به گه لای داریک ناکه م
پریم له ناسمان و
شوین پیی فرینیک نابینم
وهره نهی ژن
بی تو

پرم له خه یال و
به تالم له ژيان
پرم له خواوه ندو
به تالم له نيمان

۲۰۰۵

وورده کاربیه کانی مهرگی من

دیته وه یادم
نه ستیره یه کی سه رگه ردان بووم
هیچ ناسمانیک
ده ستیکی بو درنژ نه کردم
ته نها ده ستیک
دنیا یه ک تیشک بووم
له لوتکه کانی نانا رامیدا
شکسته کانم ده گه رانه وه
هیژم له به ردو
دارو
ناوونانگرو
خاک و خه لک
وه رده گرت
عه شق بوون
ده رژانه وه روجه وه
شینایی ناسمان بوون
بو کوترکانی خه یالم
بو سه وزبوونی
روانینه کانم
شینایی ناسمان بوون
بو دواروژی فرین
بو گه ش بوونه وهی

گولہ کانی خوین
بوہه ستانه وهی
شوپوله کانی نهوین
رهنگیک بوو
وهک رهنگی نازادی گول
دهرژایه درزه کانی خاکه وه
باله خانه ی دنیا یه کی خوانم
له ته م و کازیوه دا دایینی
دیته وه یادم
ورده کارییه کانی
مه رگی من
چه ندین دست و دل
دهیانچنی
له باخچه کانی دونیادا
بائنده یه ک
گولیک
له رهنگی نازاره کانم نه بوو
ئاوینه یه ک
بو پیشاندانی
قوربانیه کانی من نه ده بینرا
تابلویه ک
بو گولہ کانی بیابان
هه ننه واسرابوو
له ده ریاکانی دونیادا
که شتیه ک نه بوو
بو هه نگرتنی مهینه تیه کانم
دیته وه یادم
سه راب و ئاو
له سه ر کوشتنی من

چەندىن نامەيان
بۆيەكتەر ناردبوو
تارىكى و خۆر
لەيەكەم دانىشتندا
لەسەر كوشتنى من
رىكەوتبوون
دېتەوہ يادم
ھەموو دونيا بەشداربوون
لەوردەكارىيەكانى
مەرگى مندا
دېتەوہ يادم
لەژىردارو پەردووى
رووخاوى گوندەكاندا
ھىلانەى كۆترەكان و
خېوونەوہى
ئىوارانى خەك و
تريفەى پىكەنىنى
كچانم دەبىنى
خورەو ھاژەى
ئاوى چەمەكانم دەبىنى
كانياوى ۋەك منال و
جۆگەى ناو قەد
بارىكم دەبىنى
لەژىر دارو پەردووى
روخاوى گوندەكاندا
ژوانى دلدارى و
يادگاريم دەبىنى
بىدەنگى دونياو
ھاوارى كوردو

گهرم و گۆرى ژيانم داينى
که راهه تى برينداری
نيشتيمانم دهينى

۲۰۰۵

گۆرانیه ک
بۆ رویشتی

بۆ رویشتی بۆ رویشتی بۆچی بۆ
هيچت نه ووت به جيت هيشتم به بى هو
تۆ رویشتی و نه تپرسی له حالى من
بى تۆ چۆله و خامۆش بووه مالى من
* * *

بيرم ناچى که چرپه ي دهنگم بيستی
به پروانينيك شهيدات بووم خوشم ويستی
يه کهم نيگات وهک باران ته پرى کردم
ئاي له روحم چهن سه خته بۆ نه مردم
* * *

بۆ نه مردم وابه ته نيا مامه وه
چاو به نه شک ودل به داخ وزامه وه
هه ريادی تۆ ناسۆي تپروانينمه
نه وينى تۆ دوواهه مين نه وينمه
* * *

دارو به ردی ماله کهم بى رهنگ و بۆن

نەوانیش ھەر وەك من عاشقی تۆن
لیم نە پرسن روژی دادی بیتهوه
من هیچ ناییم تۆش وەلام نادیتەوه
* * *

نەم ھۆنراوہیہ : کاک میکائیل ئاوازی بۆداناوہ و چریویتی!

۲۰۰۵

تیرۆر
تیرۆر
دووژمنی ژیان و شەقام و گۆرانی و
منالە
دووژمنی ئەوین و پیکەنین و
خەیانە
دووژمنی باخچە و کۆتروژنە
دووژمنی خواوہندە
ھەردۆستی مردنە

۲۰۰۵

نەسویدیەوہ

وہک ھەوئیکی سەرەتایی نەم چوارشیعەرەم
نەدیوانی Naturochkultur - نەسویدیەوہ کردە
کوردی - ھیوادارم نەداهاتوودا بتوانم ھەمووشیاعرەکانی ساعیر
Carlolofnyman بکەمە کوردی - ناتور ئۆک کلتور ناوی
دیوانەکەییە - سروشت و کلتور —

ناو

من گهرم
 هەر وهک رۆژنکی گهرم ههیه
 ئاوفینکه ساردنیه
 ئاو وورده وورده سهرکهوت
 فینکایی بۆ من هات
 ئهو کاتانهی من له سهرخۆ
 رۆیشتم بۆ قوڵایی ئاو
 سکم کهمی سهرمای بوو
 وهستام بۆکاتیکی کهم
 راکشام له ئاودا
 وهرزشم کرد له ئاودا
 ههموو من خلیسکابۆ ئاو ده ریاچه که
 ئاودژی من دی
 ئاو بازنهیهکی به دهووری منداکیشا
 من له ئاودا
 ته پم
 ههمنم
 وه به ختیارم

۲۰۰۴

ناسکردن

من تاسهی
 هاوینان ده کهم
 من تاسهی

باوكم دهكهم
من تاسه
براده رهكهم دهكهم
من تاسه
ئهوه دهكهم چاك بيمه وه
من تاسه گه رانه وه دهكهم
بو وولاته كهم
من تاسه دهكهم
ئيمه زورين تاسه دهكهم
ئه شى هه موومان
تاسه شتى بكهين
زورجياوازه
ئهوه ئيمه سه ره پاي ئه مانه يش
تاسه يهك شت بكهين

۲۰۰۴

۳

خهم
كه سيك كه من زور جه زم ليبييت
نه ماوه ته وه له لام
كه سيك كه من زورم جه زليبييت
له من دوور كه وته وه
جار جار من نه توانم ئه وه له بيهر كه م
بو كاتيكي كه م
كه من دواى ئه وه م به بيهر ديتته وه
من ده ئيم
ئه وه راست نيه
نا - نا - ئه وه راست نيه

دوای من زانیم
ئەووە راستە
پێویستە کە سێک بوو من بێتەووە
بەلێ ئەووە راست نیه
یەگینا چۆن ئەتوانم
جاریکی تر پێکەنم

۲۰۰۵

۴

ببۆرە
من پێویستە
بەلێم ببۆرە
من ئەزانم کە من پێویستە
من پێویستە تەواوی کەم
بەلام چۆم من ئەمەوێ بەلێم
چۆن ئەتوانم من تەواوی کەم
چی وشەیهک هەڵبژێرم
دەبێ هەموو ئاواگیلبین
من دەتوانم
هەندێ جار گێلبیم
من دەبێ وشەیهک بدۆزمەووە
تۆ ئاواتیدەگەهێ
ببۆرە
هەموو روژێ من بێردەکەمەووە
کە چۆن بەتۆ بەلێم
تاتیبگەهێ
تۆ درەنگ هاتی
منت بینی لەگەڵ تۆرەهێ چاومدا

ئاوامنت دۆزىيەۋە
بەبى ۋوشە
من ناتوانم
ھىچ بلىم
ئەۋ ۋوشە بچۈكە نەبى
ببوره
چاۋى تۆ بۆ من بىدەنگە
۲۰۰۵

قسەيەكى نا تەۋاۋ

ۋەرە دانىشىن
قسەيەك بگەين
كى دەئى جارىكى تر
دادەنىشىن و
شتىك دەئىين
كى دەئى جارىكى تر پىكەۋە
ۋىنەيەك دەگرين
پىكەۋە نانىك دەخوين
پىكەۋە بەشە قامىكدا
پىياسەدەكەين
پىكەۋە پىدەكەين
كى دەئى جارىكى تر
پىكەۋە سەيرى ئاسمان دەكەين
كى دەئى جارىكى تر
پىكەۋە پىكىك دەخوينەۋە
كى دەئى جارىكى تر
پىكەۋە ئەخۇرئاۋابوون دەروانىن

پیکه وه درۆینه وه
کۆ ده ئۆ پیم بۆ کۆ

۲۰۰۵

. سوپاس

سوپاسی برای شاعیر و خوشه ویستم
کاک محهمهد کوردۆ ده کهم که به چاپکردنی ئهم دیوانه وه
ماندوو بوو هیوادارم هه رشادو ته مهن درێژبیت

له چاپکراوه کانی شاعیر

۱. پیناسه ی جهسته یه کی رزیو
۲. رۆمانی ماچ
۳. گونا هه کانی به فروسیبهر
۴. پیاویکی شکاو